

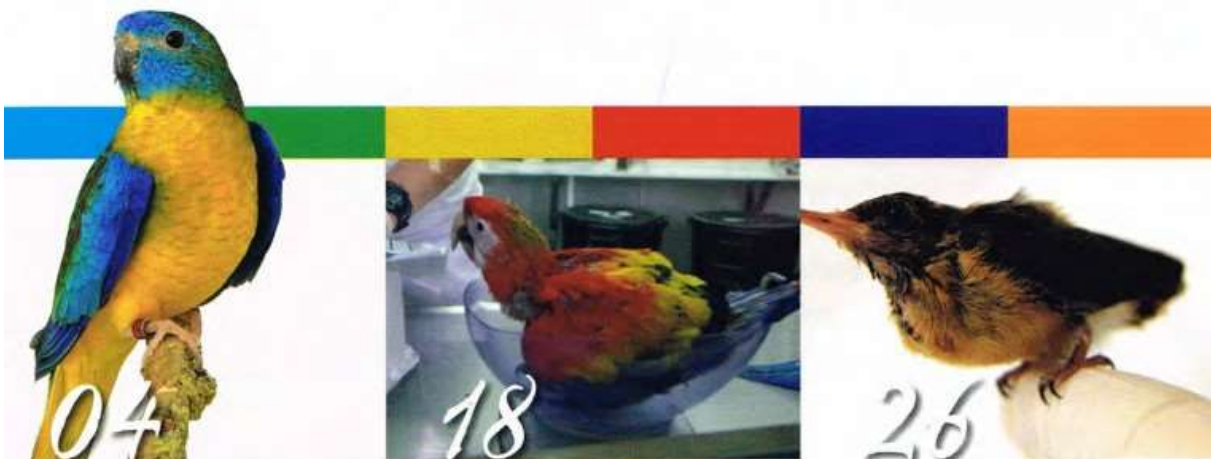
maandblad van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers

Onze Vogels

nummer 10 - oktober 2013

■ Turquoise parkiet ■ Aankondiging Bondsshow

- 04** De Turquoise parkiet **08** Aankondiging Bondsshow
11 Column voorzitter **12** Kleurkanaries: De grijsvleugel ziet Abraham
15 Uitslag fotowedstrijd **18** Voedingsonderzoek bij Ara's **22** Standaardeisen postuurkanaries **24** Column keurmeester **25** Duiven - internettip **26** Kweek met de Amazilia-kolibrie in Walsrode **31** Volière van de maand **32** Bondsmededelingen **33** NBvV-info **34** Kalenderartikel

Foto voorpagina: De Coromandelkwartel (*Coturnix coturnelica*), ook wel regenkwartel genoemd. Komt voor in India, Pakistan, Bangladesh, Burma en Thailand. De vogel is nogal schuw van aard en vraagt daarom een goed beplante volière. **Foto:** Pieter van den Hooven.

NBvV

Lidgever: 'Onze Vogels' is het maandelijkse tijdschrift van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers. Een organisatie van vogelliefhebbers met ca. 30.000 leden. De NBvV is opgericht in 1933. De totale oplage van Onze Vogels bedraagt 32.000 exemplaren. Het tijdschrift wordt toegezonden aan leden, verspreide leden en binnen- en buitenlandse abonnees. Men wordt lid van de NBvV door zich aan te sluiten bij een van de circa 540 plaatselijke verenigingen van de bond. Ook bestaat de mogelijkheid om verspreid lid te worden: iemand die principieel geen lid wenst te worden van een afdeling/vereniging kan verspreid lid worden van de NBvV. Een verspreid lidmaatschap kost € 36,00 per jaar.

Abonnementsprijzen: Nederland € 26,00 (bij automatische incasso – anders zijn € 2,50 extra administratiekosten verschuldigd). België € 28,00, priority Europa € 61,00. Landen buiten Europa € 91,00. Verspreid lid buitenland: bovenvermelde bedragen met € 10,00 verhogen.

Het abonnementsjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december.

Adres: NBvV, Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom, tel. 0164-235007, e-mail: info@nbv.nl, website: www.nbv.nl
 ABN AMRO bank: 46.89.59.262, BIC: ABNANL2A, IBAN: NL55ABNA0468959262
 ING bank: 11.48.324, BIC: INGBNL2A, IBAN: NL96INGB0001148324
 T.n.v. Ned. Bond van Vogelliefhebbers. De NBvV staat ingeschreven in het verenigingsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Breda onder nummer 40280824.

Redactie: Pieter van den Hooven (tropen), Jan de Bruine (eindredactie en zangkanaries), Henk van der Wal (postuurkanaries), Theo van Kollenburg (kleurkanaries), Ger Essenberg (eindredactie en vruchten-, insecten- en nectareters), Piet Onderdelinden (eindredactie en kroonsnavels), John van der Jagt (Europese cultuurvogels), Hans van der Stroom (redactie/ordinatie en jeugd), Klaas Snijder en Wil Groot (tekstcorrectie).

Redactieadres: Bonds bureau NBvV, t.a.v. redactie Onze Vogels, Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom. Tel. 0164-235007 e-mail: hansvanderstroom@nbv.nl

Zakelijke advertenties: Tarieven en deadlines voor zakelijke advertenties zijn te verkrijgen bij René van Loo,

via het bondsbureau te Bergen op Zoom.

Verantwoordelijkheid: De Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is niet verantwoordelijk voor de gepubliceerde advertenties en kent geen verplichting tot het opnemen van advertenties. De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publicatie neemt de NBvV geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Overname van artikelen, illustraties, foto's of gedeelten daarvan is zonder schriftelijke toestemming niet toegestaan.

Vormgeving: Asd Koeleman, X-Media Solutions, Doetinchem.

Druck: Senefelder Misset B.V., Doetinchem.

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd in de tweede volle week van de volgende maand.

Beëindiging lidmaatschap: Afdelingsleden kunnen, indien gewenst, hun lidmaatschap beëindigen middels opzegging bij de vereniging waar zij lid zijn. Dit kan per kwartaal.

Verspreide leden kunnen hun jaarlidmaatschap telkens male per 31 december opzeggen via het Bonds bureau.

colofon

De Turquoiseparkiet is een van de meest voorkomende soort neophema's bij de kwekers in Nederland. Wat ook wel begrijpelijk is. De kleuren pracht en het gedrag van de vogel, maakt het een lust om te zien in de volières. Iedere kromsnavel liefhebber heeft hoog waarschijnlijk nu of in het verleden wel een koppeltje in zijn/haar collectie gehad. Met dit artikel willen we u graag (opnieuw) kennis laten maken met deze neophema's.

Algemeen

Voor Australische begrippen komt de turquoise in een klein gebied voor: zuidoostelijk New South Wales - van Brisbane Queensland tot Victoria. Het klimaat loopt uiteen van een mild zeeklimaat tot tropisch. De lengte van de vogel bedraagt 20- 21 cm, maar in de nieuwe standaard 24 cm. Turquoiseparkieten zijn niet in grote aantallen aanwezig in hun leefgebied. Sommige auteurs geven aan dat ze zeer zeldzaam zijn, maar dit is ook wat overdreven.

Ze worden aangetroffen op berghellingen, heuvelruggen of langs waterlopen. Ze komen paarsgewijs of in kleine groepen voor, maar bij het water worden wel groepen van dertig vogels waargenomen. Ze houden van een siësta: tussen 12 uur in de middag tot het midden van de namiddag zitten ze rustig in bomen en struiken, de rest van de dag zoeken ze op de grond naar voedsel en eten dan van

Turquoise

graszaden die kort aan de grond staan. Ze voelen zich het best thuis op de grond en voeden zich dan met heidemuur (stellaria media het kruipertje) en zitten bijna nooit in grasstengels ver boven de grond.

Te midden van de groene kruiden en grassen zijn ze nauwelijks zichtbaar, maar tegen het einde van de zomer, als het gras verdroogd, vallen hun groene kleuren duidelijk op. De vogels maken een zacht, alhoewel doordringend, tweelettergreep geluid.

De balts is niet opzienbarend (spectaculair) de man spreid zijn staart, waardoor de gele staartpenen goed zichtbaar zijn, daarna benaderd hij de pop om daarna tot voeren over te gaan. Er worden ook paringen op de grond waargenomen. Het broed seizoen is van augustus tot december. Het paar nestelt in een uitgeholde boomstronk en de eieren worden op vermolmd hout gelegd. In een volière waar de bodem is bedekt met ophoog of metselzand graven ze ook wel gaten.

De broedtijd duurt ongeveer 18 a 20 dagen en alleen de pop broed de eieren uit. De jongen vliegen tussen de 4 en 5 weken uit en worden dan nog een paar weken door de ouders gevoerd. Hun volwassen verenkleed krijgen ze na ongeveer 5 maanden.

Bij sommige jonge mannen zijn direct al rode veertjes te zien, of bijna een gedeelte van de rode vleugelbalk. Maar het duurt nog wel een jaar tot hun verenkleed op 'n mooi is.

turquoise parkiet

Neophema pulchella

In gevangenschap

Hoewel een turquoiseparkiet niet veel eisen stelt aan de huisvesting en een goed klikkend koppel al vrij snel over gaan tot broeden zijn er toch wel wat spelregels die we in acht moeten nemen.

Zo is een droog en tochtvrij hok geen overbodige luxe. Kou is geen probleem voor de vogel, maar met tocht en vocht hebben de meeste vogel soorten toch wel problemen mee zo ook de turquoiseparkiet.

Wat betreft de afmeting van de volière of broedhok lijken ze ook niet echt veel eisen aan te stellen. In een broedhokje van 100 x 50 x 40 cm LHB worden al goede broedresultaten gehaald.

Alleen als liefhebbers moeten we ons dan wel afvragen of de vogels dan wel helemaal tot hun recht komen. Dit omdat de turquoiseparkiet geen behendige klimmer is maar juist erg graag de vleugels spreid om zijn vlieg-

kunsten te tonen. We zijn dan ook van mening dat ze het beste tot hun recht komen in een volière/vlucht van +/- 200 x 200 x 60 cm LHB. Vogels houden in deze afmeting van de huisvesting zal er alleen aan bijdragen dat we nog meer plezier aan onze hobby zullen beleven.

Aan het broedblok wordt ook geen grote eisen gesteld, in een blok van 15 x 15 en 30 cm hoog worden met gemak nesten van vijf a zes jongen groot gebracht. Een groot blok is zelfs af te raden i.v.m. met te snel afkoelen van de eieren of van de jonge wanneer de pop uit het blok is.

Het broedseizoen begint voor menig kweker al begin februari of zelfs eerder, maar een groot deel start pas eind maart of begin april. Voor de vroege kweker is het zeker aan te raden om een niet te groot blok te nemen, want de temperaturen kunnen dan nog erg laag zijn.

Ziektes

Net als de andere neophema's is de turquoiseparkiet gevoelig voor ziektes.

Maar de gene die met meerdere neophemasoorten kweken vinden dat het bij de turquoise parkiet aanzienlijker minder is dan bij voorbeeld de splendid parkiet. Veel voorkomende ziekten zijn paramyxo en papagaaienziekte. Daarnaast komt het nog weleens eens voor dat de vogels om onverklaarbare redenen mager worden en sterven. Er zijn vele ideeën over waar dit door komt, maar zekerheid erover is er niet. Belangrijk is wel de hygiëne in het hok. Op tijd een goede schoonmaakbeurt en steeds schone voer- en watervoorziening is een must. Dit mogen we natuurlijk niet verwarren een steriel hok, want net als bij ons mensen moeten de vogels ook antistoffen kunnen aanmaken.

KEURTECHNISCHE AANWIJZINGEN

Wildkleur

Turquoise parkieten moet vol van model zijn. Soms zien we erge iele vogels.

Wanneer we ze van zijaanzicht bekijken, moet er voor de vleugelbocht nog een stukje borst waarneembaar zijn, dan is het model in orde.

Ook bij vooraanzicht moet de borst goed gevuld zijn en aansluiten tegen de vleugels. Wanneer men tussen de vleugels in kan kijken is de vogel ook te smal.

De pop is qua formaat iets kleiner dan de man, maar moet ook aan dezelfde eisen voldoen qua modeltype. >

- › De ruglijn moet recht zijn vanaf de achterkop tot en met de staart. Regelmatig zien we een knik in de nek en ook een constant afhangende staart is een fout. Let wel op het is eigen aan parkietachtige soorten om de staart te laten hangen wanneer ze in rust zitten. Door de vogel te laten verspringen kan men waarnemen of dit constant is. Ook de kopvorm moet goed passen bij het lichaam. Poppen hebben een iets kleinere kop, maar dit mag niet storend werken ten opzichte van het lichaam. De nek moet goed gevuld zijn. Ook de borstlijn moet een strakke gebogen lijn zijn ,vanaf de ondersnavel tot aan de onderstaart. Te zwaar in borst en onderlijf komt zelden voor, wel dat er een inval in de borst zit. Een goede conditie is uiteraard een eerste vereiste voor elke tentoonstelling

Wildkleur man (groen)

De borstkleur moet helder diep geel zijn. Vooral bij jonge vogels zien we regelmatig een groene waas op de borst, dit is een kleurfout. Ook een kleurfout bij jonge vogels is de bruine omzoming van de onderste dekveren.

Dit moet egaal donkergrasgroen zijn, zowel bij man als pop.

Waar zeker op gelet moet worden is de buikkleur; deze moet zuiver geel zijn, zonder enige rode aanslag.

Vooral tussen de poten zien we dit regelmatig, dit is een ernstige kleurfout.

De donkergrasgroene lichaamskleur moet egaal zijn en niet vlekkelig overkomen.

De omzoming op de voorzijde moet duidelijk, scherp en regelmatig aanwezig zijn, op de buik is dit vager.

De rode vleugelbalk bij de man, moet strak zijn afgelijnd. Wanneer de vogel in rust zit verbergt hij de vleugelbalk vaak, door de vogel te laten verspringen wordt deze zichtbaar.

De vleugelbocht is op de rand kobaltblauw overgaand in diep ultramarijnblauw.

Bij de man zien we ook verschil in het masker; rond de snavel en op de schedel is dit diep ultramarijnblauw en in de wangen diep hemelsblauw.

Wildkleur pop (groen):

De borstkleur moet egaal diep grasgroen zijn, vaak is deze te licht van kleur en loopt het geel van de buik door in de borst.

Dit is een kleurfout, ook het tonen van een blauwe waas in de borst is een kleurfout.

De buik moet zuiver geel zijn, zonder enige rode aanslag.

Ook het tonen van rode veertjes op het vleugeldekk (man kenmerk) is een kleurfout.

Op de borst moet ook een duidelijke omzoming aanwezig zijn, die een regelmatig verloop heeft.

De afscheiding borst/buik moet strak zijn zonder uitlopers in de borst of buik.

De vleugelbocht bij een pop is iets dieper van kleur dan bij de man.

Hetzelfde geldt ook voor het masker; deze is kobaltblauw.

Een kenmerk van de poppen is dat deze een geelachtig witte geen blauwe

teugelstreep tonen tussen snavel en oog.

Vaak is het masker te vaag en niet strak afgetekend, dit moet bestraft worden bij tekening.

De pop van de Turquoise parkiet gelijkt veel op de pop van de Splendid parkiet, de verschillen zien we in het model.

De Splendid is geblokter van model en heeft ook een iets kortere staart.

De borstkleur is donkerder bij de Splendid, het masker is ook wat groter en uitgebreider bij de Splendid pop.

De vleugelbalk bij een Splendid pop is hemelsblauw, de snavelvorm is anders.

Bij de Turquoise parkiet is deze duidelijk gebogen, terwijl deze bij de Splendid rechter is en meer in het masker zit.

Op de foto's ziet u de wildkleur.

Volgende maand presenteren wij u een aantal mutaties van deze mooie parkietensoort. <

De standaard	Man	Pop
Formaat:	24 cm.	24 cm.
Kleur/Kleurslag	Wildkleur	Wildkleur
Bovenschedel en nek	Donker grasgroen	Donker grasgroen
Hals, borst en buik	Diep egaal geel	Hals en borst Diep grasgroen. Buik diep egaal geel
Mantel, onderrug en stuit	Donkergrasgroen	Donker grasgroen
Hand en armpennen	Binnenvlag en toppen zwart, buitenvlag ultramarijn blauw	Binnenvlag en toppen zwart, buitenvlag ultramarijn blauw
Vleugel dekveren	Donker grasgroen	Donker grasgroen
Middelste staartpennen	Donker grasgroen aan de toppen kobaltblauw	Donker grasgroen aan de toppen kobaltblauw
Overige staartpennen en onderstaart dekveren onderzijde staart	Diep geel	Diep geel
Bovenstaart dekveren	Donker grasgroen	Donker grasgroen
Snavel	Zwartgrijs	Zwartgrijs
Neusdop	Donkergrijs	Donkergrijs
Poten	Grijs	Grijs
Nagels	Zwart	Zwart
Ogen	Donkerbruin, pupil zwart	Donkerbruin, pupil zwart
Tekening:		
Masker	Voorhoofd ultramarijnblauw, verder diep blauw, onder het oog iets inkeping	Kobaltblauw
Teugel	n.v.t.	Grijs
Borst/buik	Fijne scherpe zwarte schubtekening, op de buik iets vager	Borst fijne scherpe zwarte schubtekening buik n.v.t.
Vleugelbocht	Diep ultramarijn blauw	Diep ultramarijn blauw
Vleugelbalk	Donkerrood	n.v.t.
Vleugelpennen	Smalle lichte zoom op buitenvlag	Smalle lichte zoom op buitenvlag

Vogel 2014

De Bondskampioenschappen van

Deelname. Aan deze bondskampioenschappen kunnen alleen leden en jeugdleden van de NBvV deelnemen. De volledige reglementen vindt u op onze website. Inschrijving is mogelijk vanaf 1 november tot 10 december 24.00 uur.

Inschrijven voor de Bondskampioenschappen kan alleen digitaal via de website van de NBvV. Na het inschrijven kunt tot de sluitingsdatum wijzigingen aanbrengen, daarna niet meer.

Een tip: leest u eerst de handleiding, zodat u de mogelijkheid heeft om de werking van het programma door te lezen. De site is overigens zeer klantvriendelijk opgezet:

- Het gemakkelijkst is om via "zoek klasse" de vogelgroep in welke u wilt inschrijven aan te geven, om vervolgens de kleur of soort te kiezen.
- Alle gegevens worden dan automatisch ingevuld. Vervolgens kunt u aangeven of u een stam, stel of enkelingen inschrijft (u kunt hier direct het aantal opgeven). Daarna bij "soort kooi" aangeven "eigen kooi" of "huurkooi". Dan nog het verzekeringsbedrag per vogel invullen en op "toevoegen" drukken. Uw inschrijving is klaar. Onderaan de pagina staat wat u hebt ingeschreven en wat het kost.
- Vervolgens moeten we natuurlijk wel

weten waar het geld vandaan moet komen. Het programma rekent zelf uit hoeveel er betaald moet worden.

- Hierna wordt u verwezen naar het inschrijven van de verkoopklasse vogels. Ook hier wordt u door het programma geleid. Vergeet niet dat voor de verkoopklasse uw gegevens en machtiging opnieuw ingevuld en bevestigd moeten worden!
- Na inschrijving ontvangt u een bevestigingsmail, waarin ook de gegevens vermeld staan die u nodig heeft voor het geval u later toch nog wijzigingen in uw inschrijving aan wilt brengen. Een ander groot voordeel van inschrijven via de computer is namelijk dat u tot 10 december 24.00 uur uw inschrijving zelf nog kunt wijzigen.
- Op 11 december 00.00 uur sluit de inschrijving voor Vogel 2014. U kunt daarna niets meer wijzigen!
- De volgende dag worden direct de gegevens verwerkt, zodat daarna de papieren in orde gemaakt kunnen

worden. In de kerstweek zullen de inzenders de informatie thuis krijgen.

- Vergeet u vooral niet dat u een eventuele registratieverklaring, entverklaringen (bij de vogels van Hoofdgroep 75) en registratie van ringnummers (zangkanaries) bij het inkooien af dient te geven!

U vindt de website op:
www.vogel2014.nbv.nl

Indien u toch problemen ondervindt bij het inschrijven, kunt u tijdens kantooruren terecht bij het bondsbureau. Wij staan met raad en daad voor u klaar.

Kooisoort

Via het programma kunt u direct zien in welke soort kooi de vogel geplaatst wordt. Gekozen is voor een kooisoort per hoofdgroep. De keuzemogelijkheid is dus niet meer aanwezig. Dit kan betekenen dat waar in

Inbrengen van vogels zondag 12 januari Geopend voor publiek donderdag 16 tot en met zondag 19 januari

e NBvV

bepaalde hoofdgroepen vogels qua grootte erg verschillen, dit tot problemen kan leiden. We hebben hier zo goed mogelijk rekening mee gehouden, maar sluiten niet uit dat er nog vogelsoorten zijn die in een te kleine kooi zijn ondergebracht. Indien u van mening bent dat de kooi te klein is, horen wij dit graag. In de Bondsraadvergadering van 8 september 2012 is afgesproken dat ook voor Vogel 2014 de keuze mogelijkheid bij de vorm- en postuurkanaries (zoals voorgeschreven in het vraagprogramma 2007–2009) nog mogelijk is. Dit is in het inschrijfformulier op de site verwerkt.

Wat kost het?

Het inschrijfgeld voor de wedstrijd-klasse is € 3,00 per vogel en voor jeugdleden € 1,75. Inzenders zijn verplicht een catalogus af te nemen. Deze kost € 4,00. De toegangsprijs bedraagt € 7,50 per persoon; jeugd tot

12 jaar betaalt € 3,50.

De catalogus, waarin alle gegevens van de vogels staan vermeld, kost € 6,00. In combinatie met een entreekaart kost dit € 12,00 en € 8,00 voor de jeugd. Voor bezoekers in groepsverband (per bus met minimaal 40 personen) geldt een groepsreductie, indien de uitgifte van de entreekaarten en catalogi in één handeling met de organisatie is geregeld en klaar ligt wanneer de bus arriveert. Dit dient vooraf te worden aangevraagd bij Hans van der Stroom op het Bondsbureau.

Uit oogpunt van verstoring en hygiëne kunnen andere huisdieren, waaronder honden en katten, niet toegelaten worden.

Verkoopklasse

Net als afgelopen jaar kunnen ook dit jaar weer nog verkoopvogels ingebracht worden op vrijdag en zaterdag van 08.30–09.30 uur. Dit is alleen mogelijk voor hen die ook vooraf vogels

ingeschreven hebben voor de verkoop-klasse.

Het programma

Zondag 12 januari inbrengen van de vogels, maandag keuren en donderdag 16 januari 10.30 uur de officiële opening, waarna de show vanaf 11.00 tot 17.00 uur geopend is voor het publiek. Vrijdag en zaterdag zijn de openingstijden van 10.00 tot 17.00 uur. Zondag 19 januari kunt u nog tot 16.00 uur een bezoek brengen aan Vogel 2014, daarna worden de vogels weer aan de eigenaren teruggegeven.

Uitkooien

De indeling van het afhalen van de tentoonstellingsvogels is met ingang van afgelopen jaar veranderd. Er is via Routenet gekeken hoeveel kilometer uw vereniging (secretariaat) van de Americahal is gelegen. Aan de hand van deze afstand wordt uw afhaalnummer bepaald.

Bereikbaarheid Americahal

De Americahal is gelegen aan de Laan van Erica 50, 7321 BX Apeldoorn. Op veler verzoek de bereikbaarheid middels openbaar vervoer:

- Per bus: Van Apeldoorn-Centraal per buslijn 18 richting Zonnehoeve. Halte Laan van Erica. Voor de terugweg eveneens lijn 18, opstap is gelijk aan uitstapplaats.
- Per trein: Vanaf Apeldoorn-Centraal richting Zutphen en uitstappen bij halte de Maten. Vanuit Zutphen richting Apeldoorn halte De Maten.

Routebeschrijvingen voor autoverkeer kunt u vinden op de website van de hal: www.americahal.nl
Tenslotte hopen wij dat u na afloop terug kunt zien op een succesvol en geslaagd VOGEL 2014! <

De Grijsvleugel

Ziet Abraham

Bij de bespreking van de Jaspis kleurkanarie is de relatie gelegd met de al bestaande grijsvleugel variant. Dat heeft geresulteerd in meerdere vragen om de grijsvleugel als aparte kleurslag dan ook maar wat diepgaander te bespreken. Dat gaan we daarom in dit artikel ook doen en zullen daarbij nagaan wat we nu zoal weten over het ontstaan van deze specifiek kleur en de vererving.

Geschiedenis

Eerst even terug in de tijd. In het verleden lijkt het erop of dat kleurmutaties zo'n beetje allemaal in Nederland tot stand zijn gekomen. Maar met de wetenschap van vandaag kunnen we stellen dat die stelling onhoudbaar is. Ik doel dan op de huidige ongekende mogelijkheden die internet e.d. nu bieden. Wat vandaag in Spanje wordt ontdekt kan binnen pakweg 2 minuten ook in Nederland publiekelijk gemaakt worden. Dat was 40-50 jaar geleden nog onmogelijk. Kleurmutaties zijn daarom in het verleden ongetwijfeld op meerdere plaatsen tegelijkertijd ontstaan. Men wist dat alleen niet van elkaar en de manier van communiceren was mede door taalbarrières aanzienlijk trager. Voor wat betreft de grijsvleugel mutatie wordt in Nederland Chris Ackermans als de 'ontdekker' gezien. Als jaartal wordt 1964 aangehouden. Alleen de voorsprong van de ontdekking die we als Nederlanders dan zouden moeten hebben is er absoluut niet uitgekomen. Het aantal grijsvleugel aanhangers is in Nederland zeer gering. En zoals gesteld zal ook elders in Europa de grijsvleugel al eerder het levenslicht hebben gezien. Maar er zit ook een meer natuurlijke reden achter de remmende voorsprong en dat is de grillige vererving van de grijsvleugel. Er is wel een vermoeden maar de praktijk kent meer vraagtekens dan antwoorden.

Dubbelpastel

De grijsvleugel wordt als een sterkere variant van de pastel gezien, in de volksmond heeft men het dan over een dubbelpastel. De aanname is dat de vererving gelijk is aan de pastel dus geslachtsgebonden en recessief. Nu blijkt onomstotelijk uit de praktijk dat de pastelfactor een geslachtsgebonden factor is. Maar bij de grijsvleugel en ook de mozaïekfactor zijn er toch wel vraagtekens hoe dat nu precies in zijn werk gaat. Al in 1971 zet Herman Veerkamp (een op dat moment zeer prominente keurmeester) daar al vraagtekens bij. Zo zou je bij de koppeling van een mozaïek man aan een klassieke pop toch mozaïek dochters moeten krijgen. Alleen is dat in de praktijk veel minder vanzelfsprekend. En dat geldt dus ook voor de grijsvleugel waar er menige verrassing op de loer ligt bij de koppeling van een grijsvleugel man aan een klassieke pop.

Eumelanine

Doordat het kweken van kleurkanaries in alle varianten zoals we die nu kennen toch bij een vrijetijdsbesteding blijft, zijn specifieke studies (nog) niet van de grond gekomen. Er is uiteraard wel hier en daar veronderzoek gedaan maar men is dan altijd weer afhankelijk van de vogels die op dat moment beschikbaar zijn. En het aantal vogels dat dan onderzocht wordt blijft te gering om op basis daarvan

algemeen

tekst: ADRI PLATTEEUW
foto's: PIET ONDERDEUNEN

Mooi detail van wat we het grijsvleugel-effect noemen. Het uiteinde van de grote vleugelpennen heeft meer melanine afzetting als het midden gedeelte van dezelfde vleugelpennen. Bij de staartpennen zien we hetzelfde effect optreden.

algemene conclusies te trekken, daarvoor heb je dan een veel groter aantal vogels nodig. We moeten het daarom maar doen met wat we zelf met het blote oog kunnen zien en proberen daar een plausibele verklaring bij te vinden. Specifiek gaat het dan om het opmerkelijk pigment proces bij de grijsvleugel. Want als eindresultaat zien we dat bij het begin van de veer er een maximale eumelanine afzet plaatsvindt waarna er vervolgens een knopje wordt omgezet waardoor de melanine afzetting fors wordt verminderd. Er blijft dan nog slechts een parelgrijze melanine uiting over. Het bruin phaeomelanine lijkt geen verminderde werking te ondervinden, wellicht ook omdat de phaeomelanine zich aan de buitenkant van de veer bevindt. En dat gedeelte van de veer wordt gelijktijdig met de maximale eumelanine gevormd. Te verwachten is dat het grijsvleugeleffect vele gradaties kent, want om het populair uit te drukken; "wanneer en in welke mate wordt het knopje van de eumelanine nu min of meer dichtgedraaid?". Dat blijft tot op dit moment toch een groot mysterie. De praktijk leert ook dat voor de kweek van goede grijsvleugels de beste kans op grijsvleugels is een pastel pop maal een grijsvleugel man. Maar de natuur heeft vervolgens een verassing voor ons in petto als we twee grijsvleugels aan elkaar koppelen. Je zou dan 100% grijsvleugels verwachten. Alleen uit een dergelijke koppeling worden ook pastellen geboren. Is er dan toch sprake van een andere vererving of moeten we de verklaring zoeken in de mate waarin de popjes daadwerkelijk grijsvleugels zijn? Ik ga dat uiteraard verder toelichten.

Hamerslag

Bij de mannen zien we een duidelijke >

› lijke hamerslagtekening in de rug ontstaan. We zien in de vleugel en staartpenen het grijsvleugeleffect maar bij alle andere veertjes gebeurt precies hetzelfde. Bij popjes spreken we veelal over een grijsvleugeltype, je kunt namelijk niet zeggen dat er bij popjes een hamerslagtekening zichtbaar wordt, er zijn veelal toch streepjes zichtbaar in de rug. Uitgaande van een geslachtsgebonden vererving weten we dat de man tweemaal de grijsvleugel factor kan bezitten. Het popje heeft dat op het geslachtsgebonden chromosoom maar eenmaal. En wellicht dat hierdoor de grijsvleugelfactor minder invloed heeft op de melanine reductie en bij de popjes daarom de melanineresten zichtbaar blijven. Zet je dan een grijsvleugel man met duidelijke hamerslagtekening op een 'grijsvleugeltype' pop dan kan door de vele gradaties die de grijsvleugel factor heeft, er een zichtbare pastel uitkomen. Overigens hebben deze pastellen al ver opgebleekte vleugelpennen waardoor ze als zuivere pastel zeker niet geschikt zijn om op de TT mee te spelen. In dit geval is er dus niet zozeer sprake van een grillige vererving, maar is de graduele werking van de grijsvleugelfactor de oorzaak van het ontstaan van zichtbare pastellen waar je wellicht geheel grijsvleugels zou verwachten.

Bijkleur

De grijsvleugel kan met een witte, gele, rode en mozaïek bijkleur worden gekweekt. De hamerslag uiting komt bij de vogels met gele bijkleur het beste tot uiting. De grijsvleugel met rode bijkleur is grofweg de moeilijkste kleurslag die er is. Zelden of nooit laten deze vogels een goede hamerslaguiting zien en vaak in combinatie met een bevedering die erg ruw is. Het aantal inzendingen van de grijsvleugel met rood tijdens de Bondsshow in Apeldoorn in de afgelopen 10 jaar blijkt welgeteld 14 vogels te zijn en dit aantal is dan ook nog eens geconcentreerd in 4 van deze 10 jaren. Als er kwekers zijn die een uitdaging zoeken dan is deze kleurslag zeker aan te bevelen. En mogelijk levert dat zo voldoende vogels op om bij een eventueel veronderzoek meerdere exemplaren beschikbaar te hebben.

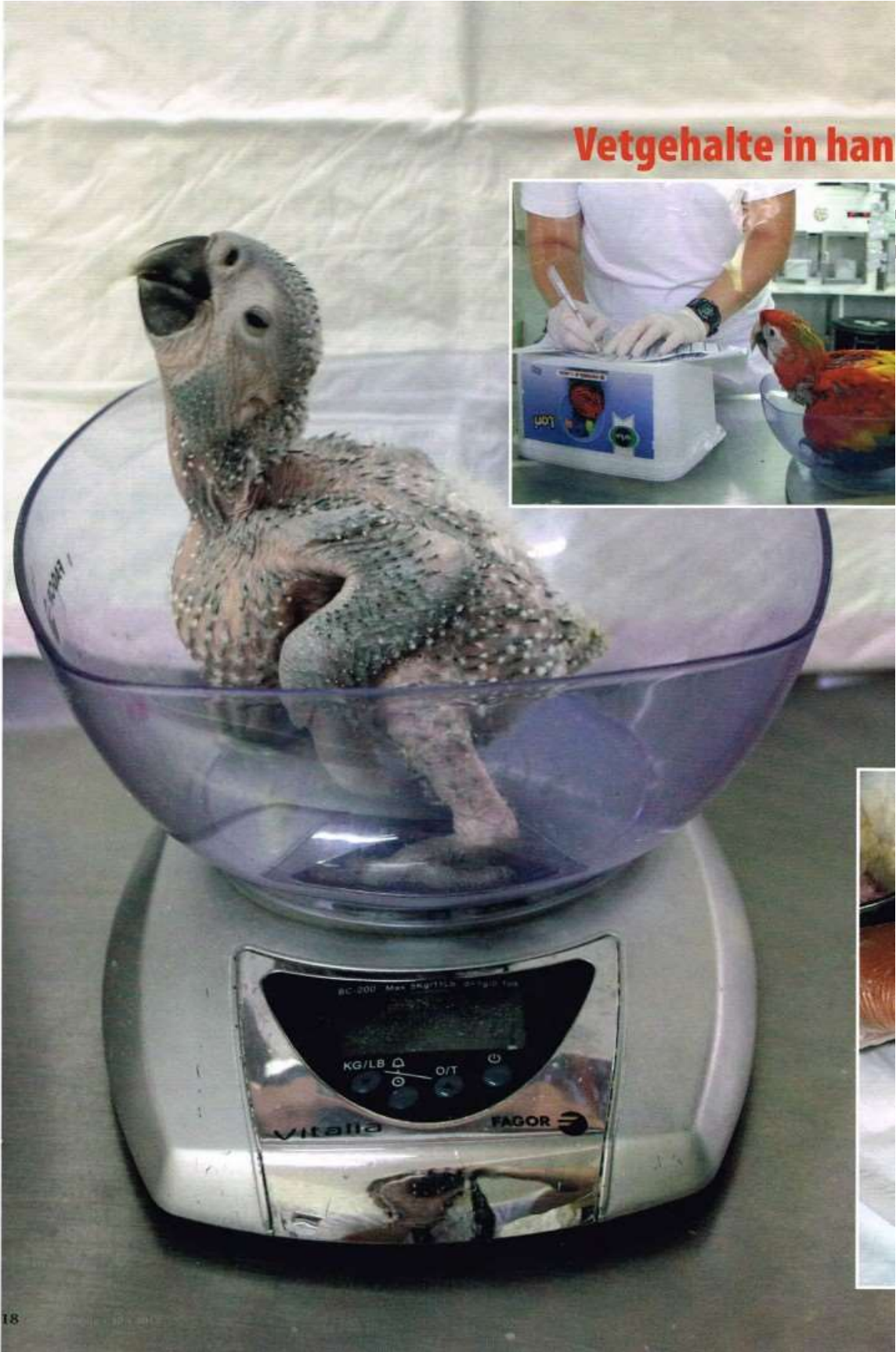
Dezelfde vogel. We zien hier een mooi overzicht van het rugdek, waar we geen bestreping meer zien, maar waar door een aparte manier van melanine afzetting er een hamerslageffect ontstaat. De totale kleur van de vogel wordt ook sterk verminderd als we dit vergelijken met een klassieke blauwe, of zwart met wit zoals we dat tegenwoordig noemen. Goed om te zien is ook dat de uiteinden van de vleugelpennen zeker 1 cm. goed zwart zijn om vervolgens over te gaan naar parelgrijs. Het uiteinde van de staartpenen heeft slechts enkele millimeters zwarte melanine, dat zou wel beter mogen. Typisch aan een grijsvleugel is altijd een min of meer bruine waas die over de vogel ligt. Dat moet liefst zo minimaal mogelijk zijn, maar heeft vooral te maken met de lengte van de bevedering. Een goede hamerslag tekening komt vooral bij schimmelvogels veel beter tot zijn recht maar daar staat dan weer de bruine waas van het aanwezige phaeomelanine tegenover.

Tenslotte

We beleven dit jaar bijna de 50ste verjaardag van de grijsvleugelmutatie in Nederland. De verschijningsvorm is onmiskenbaar en bij een mannelijk exemplaar kan er geen vergissing plaatsvinden met de eerder besproken Jaspis uit de zwartserie. Bij een popje wordt dat weer al direct anders. Bij de grijsvleugels is bij de uiteindelijke erkenning er voor gekozen alleen

vogels in de zwartserie te vragen. De Jaspis wordt voorlopig in Nederland in alle melanineseries gevraagd. Of dat houdbaar blijkt te zijn zal de tijd leren. En wellicht dat de combinatie van grijsvleugel en Jaspis in een (1) vogel een spectaculaire verschijning oplevert. Benieuwd wie deze handschoen oppakt en deze combinatie van factoren gaat uitproberen. <

Vetgehalte in han

Vogel

copy

Handopfoeders voor

Ara's

In de afgelopen jaren is handopfok oftewel het met de hand groot brengen van papegaaien toegenomen, zowel in privé als in publieke (dierentuinen) situaties. Om het handopfokproces succesvol te laten verlopen is optimale voeding essentieel. Afgelopen jaar werd er een onderzoek gestart in Loro Parque, Tenerife, ter verbetering van commerciële handopfoeders. Gedurende vijf maanden lang coördineerde ik dit onderzoek waarin de nadruk gelegd werd op het vetgehalte van het voer. Dit artikel beschrijft de achterliggende gedachten van het onderzoek en geeft u een impressie van het uitvoeren van voedingsonderzoek in dierentuinen.

Het met de hand grootbrengen van papegaaien kan gewenst zijn in verschillende situaties: negeren of afwijzen van de jongen, overlijden van één van de ouders, ter voorkoming van ziekteoverdracht, of in het belang van een fokprogramma. Om jongen succesvol groot te brengen is optimale voeding essentieel voor de gezondheid en groei van het jong. Handopfoeders

zijn vaak samengesteld op basis van kennis en onderzoek uitgevoerd onder wilde papegaaien. In het wild consumeert de meerderheid van de papegaaien een plantaardig dieet, variërend van zaadetend, vruchtenetend of nectaretend. Veel papegaaien combineren één of twee van deze voedingsstrategieën en vullen het daarnaast aan met bladeren, boomschors, insecten of grond. Diëten kunnen zelfs variëren binnen soorten, seizoenen en leefgebied. Deze diversiteit in voedselopname leidt tot uiteenlopende voedingsbehoeften tussen papegaaiensoorten.

Energie

Vet is de hoofd energiebron in diervoeding en levert tweemaal zoveel energie als koolhydraten of eiwitten. Recent onderzoek heeft aangetoond dat de vetbehoeften van ara's hoger zijn dan die van kleinere papegaaiensoorten. De meeste ara soorten zijn dan ook zaadetend en consumeren een dieet hoog in vet- en energiegehalte. De hyacintara (*Anodorhynchus hyacinthinus*) bijvoorbeeld eet voornamelijk palmenoten die zeer vetrijk zijn en gemiddeld 53 tot 67% aan vet bevatten.

Wilde papegaaien voeren hun jongen met een mengsel van water en het door hen consumeerde dieet. Onderzoek laat zien dat de krop inhoud van wilde geelvleugelara's (*Aramacrao*) voor 28.6% uit vet bestaat. Dit vetgehalte is hoog vergeleken met commerciële handopfoeders,

waarin het vetgehalte varieert van 5 tot 21%. Op basis van deze informatie werd er verondersteld dat commerciële handopfoeders mogelijk een (te) laag vet percentage bevatten en daardoor wellicht niet de vetbehoeften van ara's dekken. Om dit te onderzoeken startte we een onderzoek waarin we het effect van voeders hoog en laag in vet testten op groei en gezondheid van de papegaaien jongen.

Stichting

Het onderzoek werd uitgevoerd in Loro Parque, Tenerife, dat bekend staat om zijn unieke papegaaien collectie. Met 4000 papegaaien uit 350 (onder)soorten huisvest Loro Parque momenteel de grootste en meest diverse papegaaien collectie ter wereld. De Loro Parque Fundación is een internationale stichting, werkzaam vanuit Loro Parque, die zich bezig houdt met onderzoek naar en bescherming van diersoorten. De stichting is zeer actief op het gebied van bedreigde papegaaiensoorten, zowel in het wild als in gevangenschap, waaronder de Spix' ara (*Cyanopsitta spixii*). Sinds tien jaar werkt Loro Parque Fundación samen met Versele Laga, een gerenommeerd diervoederfabrikant, om door middel van onderzoek nieuwe voeders te ontwikkelen of bestaande voeders te verbeteren. Om het wetenschappelijke aspect van het onderzoek te onderbouwen werd ik aangesteld vanuit de Animal Nutrition Group van >

Universiteit Wageningen om het onderzoek op te zetten en te coördineren.

Babystation

Midden in Loro Parque ligt het babystation, beheerd door Loro Parque Fundación, waar onder andere jonge papegaaien met de hand groot gebracht worden. In totaal werden er 35 jonge ara's opgenomen in het onderzoek, waaronder vier verschillende soorten: de blauwkeelara (*Ara glaucogularis*), de groenvleugelara (*Ara chloroptera*), de geelvleugelara en de roodwangara (*Ara rubrogenis*). Voor het onderzoek gebruikten we twee soorten voer: een voer met een normaal vet gehalte (handpofkvoer dat momenteel op de markt is) en een voer met een hoog vetgehalte (vetgehalten dat de hogere behoeften van ara's beter dekt). De jonge papegaaien arriveerden op hun eerste levensdag in het babystation waar zij gedurende vijf maanden gevoed werden met het normale vet voer of het hoge vet voer. Handpofkvoerders zijn fijn gemalen poeders, die kort voor het voeren worden gemengd met warm water tot er een vloeibare substantie ontstaat. Vervolgens wordt deze substantie met behulp van een plastic spuit gevoerd in de snavel van het jong.

Dagelijkse routine

Een standaard dag binnen het onderzoek begon om 06.00 uur wanneer de eerste voeding plaats vond. Dit werd vervolgens iedere twee uur herhaald tot aan de laatste voeding om 23.00 uur. Wanneer de jongen twee weken oud zijn, werden zij slechts om de vier uur gevoerd, tot aan spenen, waarna de dieren nog maar twee keer per dag werden gevoerd met het handpofkvoer. Rond het spenen kregen de papegaaien naast het handpofkvoer ook vast voedsel aangeboden, waaronder verschillende soorten groente en fruit en een papegaaienbrok voor volwassen

papegaaien. Gedurende het onderzoek werden de dieren gehuisvest in de broedmachines in het babystation. Na ongeveer twee weken werden de jongen in koppels gehuisvest om na het spenen geplaatst te worden in één van de buitenvolières, waar ze samen met andere papegaaien leren socialiseren en vliegen.

Metingen

Tijdens het onderzoek werden verschillende metingen verricht aan de papegaaien. De belangrijkste parameter binnen het onderzoek was de groei van de jongen. Voor en na iedere voeding werden de jongen gewogen om a) individuele groei per dag en b) individuele voedselopname per dag te berekenen. Op een wekelijkse basis werd er verse mest verzameld van ieder jong en deze werd gescoord aan de hand van kleur en consistentie. Daarnaast werd wekelijks de krop lediging gemeten door tussen twee voederbeurten door de inhoud van de krop te schatten. Uiteinde werd dit omgerekend naar een snelheid waarmee de krop leegte in de maag. Door deze metingen uit te voeren bij zowel de papegaaien op het normale vet voer en het hoge vet voer, kunnen er mogelijke verschillen in groei, voedselvertering en gezondheid gevonden worden. Daarnaast kunnen er ook verschillen zichtbaar zijn tussen de vier ara soorten, door de verschillende voedingsstrategieën per soort. <

Tot slot

Het uitvoeren van voedingsonderzoek in dierentuinen is altijd een uitdagende klus en brengt helaas enige beperkingen met zich mee. Diersoorten in een zoologische collectie zijn vaak bedreigde en beschermde diersoorten die meestal deel uitmaken van een belangrijk fokprogramma. Voedingsonderzoek gaat vaak gepaard met metingen aan het dier, zogenaamde 'hands on' metingen, die mogelijk kunnen leiden tot verhoogde stress bij de dieren. Hierdoor wordt dit soort onderzoek vaak geminimaliseerd of simpelweg niet geaccepteerd door dierentuinen. In ons onderzoek werd de krop lediging daarom visueel beoordeeld, een subjectieve methode, terwijl bij bijvoorbeeld kippen de krop gelegeerd wordt via een kleine incisie om vervolgens gewogen en geanalyseerd te worden. Doordat dierentuinen logischerwijs dit soort ingrijpende handelingen niet accepteren, moeten resultaten vaak met enige zorg geïnterpreteerd worden. Daarnaast is soortgelijk onderzoek zeldzaam en zullen resultaten eerder vergeleken moeten worden met onderzoek naar gedomesticeerde vogels, zoals kippen of duiven. Desalniettemin, is dit onderzoek van degelijk belang om onze dieren, in dit geval papegaaien, in gevangenschap optimaal te kunnen huisvesten.

Van het KMV-Bestuur

Kleur en postuur

De Vectis en de London Fancy

Deze twee postuurrassen komen we op de tentoonstellingen nog niet zoveel tegen.

En daar waar ze wel worden ingestuurd geeft de beoordeling ervan soms toch wat problemen. De keurmeesters vergelijken de ter keuring aangeboden vogels met de voor deze rassen opgestelde standardeisen. En daar zit vaak het probleem, de vogels wijken veelal af van deze standaard en worden dan ook behoorlijk gestraft of ze worden niet gekeurd omdat volgens de keurmeester de vogels bont zijn.

De liefhebber/inzender begrijpt er vaak niets van en doet dan ook zijn beklag bij de keurmeester en of bij het Bestuur van de Keurmeestersvereniging.

Natuurlijk leggen wij de klachten niet naast ons neer en hebben er in deze gevallen ook na het keurseizoen aandacht aan besteed. Ook de keurmeesters worden middels de studiegroepen waarvan ze lid zijn gevraagd hun mening te geven. Zo is hen gevraagd hoe we om moeten gaan met een Vectis die een gemelaniseerde of bonte kuif heeft en zelfs onder de kuif melanine verlies laat zien. Allemaal vragen waar u verder in dit artikel antwoord gaat krijgen.

In het zuiden van ons land zijn enkele kwekers die verwoede pogingen doen om de London Fancy terug te brengen. De eerste, erop gelijkende exemplaren zijn inmiddels ter keuring aangeboden. Deze vogels lieten over het geheel nog heel veel melanine vlekken zien, hetgeen door de keurmeester als bont werd bevonden.

Nu willen de kwekers van de London Fancy een antwoord op de vraag hoe we om moeten gaan met vogels die nog melanine laat zien op veervelden die volgens de standaard van de London fancy geen melanine mogen laten zien.

Ook hier hebben wij als KMV bestuur onze postuurkeurmeesters om een mening gevraagd.

Allereerst een kleine beschrijving van wat de standaard over deze vogels schrijft.

London Fancy

De Vectis

Kuif: Ovaal van vorm en goed gesloten, middelpunt klein.

Rugtekening: duidelijke gelijkmatige schubben, in evenwijdige lijnen, naar de kop toe kleiner (spangles).

Vleugeldekken: zwart en geschubd en goed omzoomd.

Vleugels: zwart zonder lichte uiteinden en goed gesloten.

Staart: zwart en goed gesloten.

Snavel: zwart.

Poten: zwart.

Borsttekening: geschubd, ook op de borst en flanken (rowings).

Bevedering: glad en gesloten.

Melanine: zwart.

Bonthed in melanine is niet toegestaan.

Lichte vlekken op schouders en rug zijn foutief.

Ideaalbeeld een volledig lipochroom kuif.

Kleur: lipochroom geel, wit en rood in intensief en schimmel.

urkanaries

Vectis (foto: Piet Onderdelinden)

De London Fancy

Vleugels: zwarte pennen zonder lichte uiteinden en goed gesloten.

Staart: zwarte pennen, kort en gesloten.

Helderheid: zuiver, egaal, zowel het melanine als het lipochroom.

Kleur: alleen in lipochroom geel, intensief of schimmel.

Dekveren en Vleugelpunten: zwart.

Snavel, poten vrij kort, poten en nagels zo donker mogelijk.

Dons: zo donker mogelijk gemelaniseerd onderdons.

Samenvattend:

De Standaardeisen Postuurkanaries zijn een leidraad voor kwekers maar ook voor keurmeesters. Nu kan het voorkomen dat b.v. bij de Vectis de kuif niet lipochroomkleurig is, maar bont of zelfs geheel gemelaniseerd is. En dat het randje tussen de kuif en de snavel niet gemelaniseerd is, maar lipochroomkleurig. De keurmeester ziet dit als bontvorming en keurt de vogel niet.

Bij de London Fancy komt het voor dat de vogel gemelaniseerde "vlekken" laat zien. De keurmeester zal deze fout ook bestraffen of niet keuren vanwege bontvorming. De vogel moet volgens de standaard egaal van kleur te zijn.

De gemaakte afspraken.

Het KMV bestuur heeft het volgende bepaald; Zowel de keurmeesters als ook het KMV bestuur is de mening toegedaan dat de vogels zoals hierboven genoemd, gekeurd moet worden.

Echter de geconstateerde fouten moeten wel bestraft worden en dat er punten aftrek plaats moet vinden in de betreffende rubriek, naar mate de ernst van de fout. Van de keurmeesters wordt wel gevraagd om de beoordeling soepel in punten om te zetten, en dat we voor alle ingeschreven en gezonde vogels een keurlijst schrijven! De keurmeesters die deze vogels ter beoordeling voorgedragen krijgen maken hiervan een rapport op voor het KMV bestuur, zodat de ontwikkelingen gevolgd kunnen worden.

Wijziging in de Standaardeisen Postuurkanaries

In de standaard van de Arlequin Portugais staat het volgende:

Vereist 5 kleuren - wit, grijs, rood, zwart, bruin.

Kleur: bont in gelijke verdeling, bij voorkeur donker melanine.

Met ingang van het nieuwe tentoonstellingsseizoen 2013/2014 is deze tekst gewijzigd in:

Kleur: vereist is kunstmatig rood met een zo bont mogelijk melanine patroon met witte veervelden.

Hierdoor vervalt ook de eis dat de vogel vijf kleuren moet bezitten.

De tekst in de Standaardeisen Postuurkanaries van de Arlequin Portugais zal t.z.t worden aangepast. <

De Amazilia

Kolibries zijn een vogelfamilie uit de nieuwe wereld. De familie bevat circa 328 geregistreerde soorten die diverse leefomgevingen hebben in Zuid-Amerika en het zuiden van Noord-Amerika. De meeste vogels uit deze soort zijn klein; sterker nog, de kleinste vogel ter wereld is een kolibrie, namelijk de bijkolibrie, die van kop tot staart 5 cm groot is en minder dan 2 gram weegt! Kolibries zijn bekend vanwege hun opvallende regenboogkleurige veren en hun belangrijkste voedingsbron: nectar.

Hun lichamen zijn aangepast op hun voeding: met hun lange, soms gebogen snavel kunnen ze bij de nectar in bloemplanten en door te zweven kunnen ze tijdens het eten vrijwel 'bewegingsloos' in de lucht blijven hangen. Het zweven ontstaat door heel snelle vleugelbewegingen; sommige soorten kunnen wel 80 keer per seconde met hun vleugels klapperen! Kolibries leven op zichzelf en verdedigen hun nectarbronnen vaak op agressieve wijze. Als gevolg hiervan komen de mannelijke en vrouwelijke kolibries slechts kort met elkaar in contact om zich voort te planten; het vrouwtje draagt vervolgens in haar eentje zorg voor de eieren en de jongen. Deze worden gevoed met kleine insecten en nectar en terwijl ze groeien wordt het aandeel insecten steeds kleiner. Voor volwassen kolibries bestaat de voeding slechts voor 10% uit insecten.

Voorkomen

Kolibries komen vanwege hun specifieke behoeftes zelden voor in de dierentuin. Een van de bekendere soorten is de Amazilia-kolibrie (*Amazilia amazilia*), die voorkomt in West-Peru en Ecuador. Deze soort is 9 tot 11 cm lang en weegt ongeveer 5 gram. Amazilia-kolibries hebben een groene kop en bovenrug, een roodbruine staart en buik en een keel in alle kleuren van de regenboog, van goud tot turquoise. Hun vleugels zijn zwart en hun snavel is meestal rood. Mannetjes en vrouwtjes zien er ongeveer hetzelfde uit,

maar vrouwtjes ogen vaak iets grauwer en hebben een grotere zwarte punt op hun snavel. Amazilia-kolibries hebben liever een semi-droge dan een droge leefomgeving met struiken, doornbossen en woestijnlandschap. Ze komen ook vaak voor in cultuurlandschap, parken en tuinen, zelfs in grotere steden als Lima. De soort broedt het hele jaar en vrouwtjes leggen doorgaans twee eieren in een kopvormig

kolibrie kweken

in Weltvogelpark Walsrode

nest, dat bestaat uit plantaardige wol, vezels en spinnenwebben. Na een broedperiode van 16 dagen komen de bijna naakte jongen uit het ei. Ze wegen dan ongeveer 0,5 gram.

Kweekkamer

Amazilia-kolibries zijn in een aantal instituten gekweekt, maar het blijft erg lastig om een duurzame populatie in afzondering te houden. In 2011 had het Weltvogelpark Walsrode de mogelijkheid om een kweekproject te starten voor Amazilia-kolibries. Dit was voor ons een fantastische mogelijkheid, maar er was natuurlijk veel voorbereiding voor nodig! We hebben voor onze kolibries een kamer ontworpen waarin de lichtcyclus, de luchttoevoer, de temperatuur en de luchtvochtigheid kunstmatig kunnen worden aangestuurd. Deze kamer bestaat uit drie delen: een

keuken voor het bereiden van voedsel, hokjes voor de huisvesting en een grote kamer voor de kweekvolières. In elke kweekvolière heeft de vogel toegang tot twee lampen om in te 'zonnebaden', een pot met een fruitvliegjescultuur, een voedingsbuisje met nectar en een bad. Er zijn diverse takjes en planten beschikbaar waarop de vogels kunnen zitten en uitrusten. Deuren tussen de volières maken het voor mannetjes en vrouwtjes makkelijk om samen te komen voor de voortplanting.

Broedmachine

Op 30 oktober 2011 ging het dan eindelijk gebeuren: 6 vrouwelijke en 5 mannelijke Amazilia-kolibries kwamen veilig aan in Weltvogelpark Walsrode! Na de quarantaineperiode werden de vogels overplaatst naar hun eigen kweekvolières. Alle vogels reageerden

heel goed op de overplaatsing. Een van de vrouwtjes begon zelfs meteen met het bouwen van een nest, wat op 8 maart 2012 al leidde tot het eerste ei! Hierop volgden er op 18 en 20 maart nog eens twee eieren. Helaas werden deze eerste eieren niet bevrucht, waarschijnlijk vanwege vruchtbaarheidsproblemen bij het mannetje of het feit dat het paar niet goed met elkaar overweg kon. Zodra we dit opmerkten werd het vrouwtje gekoppeld aan een ander mannetje, wat op 15 mei resulteerde in een bevrucht eitje! Op dat moment werden we geconfronteerd met een ander probleem: al onze vogels waren erg jong en geen van hen had broedervaring. Dit is mogelijk de reden waarom het vrouwtje niet erg goed broedde. Als gevolg hiervan moest het ei in een broedmachine worden gelegd. Natuurlijk was dit geen optimale situ- >

atie, maar het was enorm fascinerend om een embryo te zien groeien in zo'n klein eitje. Helaas stierf het embryo op de tiende dag van het proces.

Mislukt

Na een rustige periode in juni en juli hadden we op 15 augustus 2012 weer een eitje. Omdat het vrouwtje in het geheel niet broedde, moest ook dit ei in een broedmachine worden gelegd. Na vijf dagen was duidelijk dat dit eitje was bevrucht en 11 dagen later kwam het eerste kolibriejong in Weltvogelpark Walsrode ter wereld! Hoewel het jong zelf een gat in de schaal maakte, kon het zonder onze hulp niet uit het ei komen. En het woog maar 0,37 gram! Het jong werd handgefokt in een kunstmatig nest in een aparte broedmachine. In eerste instantie kreeg het alleen wat water, maar na 24 uur, nadat de dooierzak volledig was geabsorbeerd, begonnen we met het toedienen van nectar en vliegen.

Het jong werd van 08:00 tot 23:00 elke 20 minuten gevoederd en werd 's nachts te ruste gelegd. Hoewel het jong de eerste twee dagen erg actief bedelde om eten, zag het er op de

derde ochtend erg zwak uit en stierf het een paar uur later.

Opnieuw

Het duurde even voor we weer een kans hadden om deze prachtige vogels te kweken, maar in november begon een van onze vrouwtjes weer eieren te leggen. We konden het broedgedrag in de gaten houden door een camera boven haar nest op te hangen. Het vrouwtje legde twee bevruchte eieren en broedde deze perfect uit. Op de ochtend van 8 december waren we blij verrast een gezond ogend jong in haar nest aan te kunnen treffen! Het kwam volledig zelfstandig ter wereld op de 16e dag van het broeden. Een paar uur later werd het nog beter: het tweede jong begon uit het ei te komen! Ook dit jong deed dit helemaal zelf, na een broedperiode van slechts 15 dagen. Het vrouwtje zorgde goed voor de twee jongen. Ze ving continu vliegen om aan haar jongen te voeren en in de tussentijd was ze hen aan het schoonmaken of verzorgen. De jongen kregen merkbaar een enorme hoeveelheid vliegen, waardoor hun krop net zo groot werd als hun kop. Beide jongen groeiden heel snel en bedelden actief om eten. Na een week

gingen hun ogen langzaam open en na 10 dagen stopte hun moeder 's nachts met verzorgen. Helaas kreeg een van de jongen na 12 dagen tijdens het voeren door de moeder wat eten in de luchtpijp. We konden niets doen en het jong stierf binnen twee minuten.

Jonge vogels

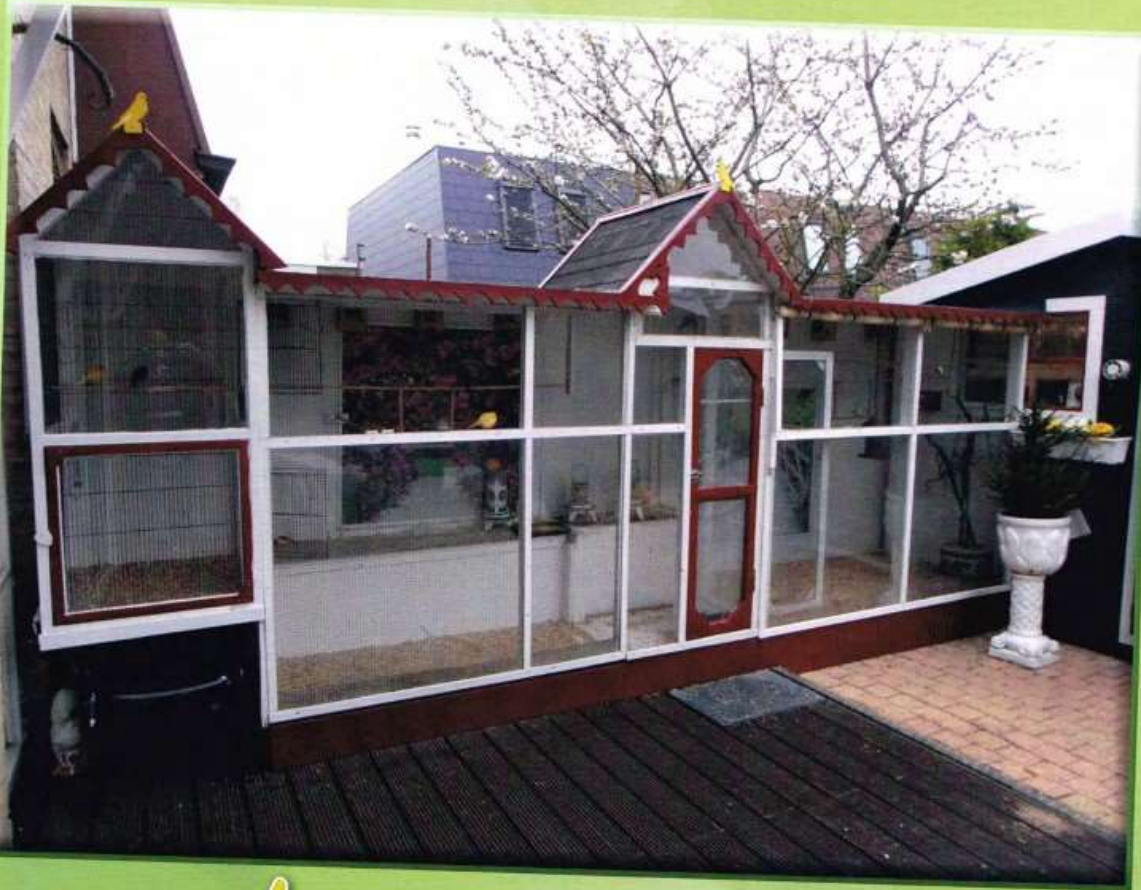
Gelukkig bleef het andere jong groeien en na een tijdje zat het nieuwsgierig op de rand van het nest om zich heen te kijken. In deze periode begonnen we het jong te voeren via een voedselbuis, zodat het voedselbuisjes zou herkennen na het uitvliegen. Op 7 januari 2013 maakte het jong zijn eerste vlucht en maakte het een nogal onbeholpen landing op de bodem van de voliëre. In de dagen daarna ging het vliegen steeds beter en begon het jong te eten via een eigen voedselbuisje. Een aantal dagen na het uitvliegen werd het jong gescheiden van zijn moeder en had Weltvogelpark Walsrode zijn eerste volledig volgroeide kolibriejong!

Twee maanden na de uitvlucht van het eerste jong werd er nog eens een ei achtergelaten door de moeder. Het bevruchte ei werd in onze broedmachine gelegd en op 14 maart kwam er na 15 dagen broeden een jong ter wereld. Opnieuw deden we ons uiterste best om dit kleine vogeltje groot te brengen en deze keer hadden we succes! Het jong bedelde continu actief om eten en groeide erg goed. Het woog op de tweede dag slechts 0,5 gram, maar op dag 15 woog het al 3,3 gram en op dag 25 was het gegroeid tot 4,9 gram! We voerden het jong fruitvliegjes die waren ondergedompeld in isotonisch water, aangevuld met nectar. De hoeveelheid fruitvliegjes werd elke dag verhoogd: op de 3e dag kreeg het gedurende de dag 45 fruitvliegjes en op dag 15 waren dit er al 445! Na dag 15 begonnen we met het terugbrengen van het aantal fruitvliegjes, omdat volwassen vogels nauwelijks insecten nodig hebben. De hoeveelheid nectar werd ook elke dag verhoogd: 0,48 ml op dag 3, 5 ml op dag 15 en 8 ml op dag 25. Het jong vloog uit op 4 april 2013, 21 dagen nadat het uit het ei was gekomen. Een paar dagen later was het jong volledig onafhankelijk en werd het overgeplaatst naar een kleine voliëre, waarin het verder kon oefenen op zijn vliegkunsten. <

Succes

Dit jong was niet het laatste kweeksucces. Nog vijf andere jongen kwamen succesvol uit het ei en vlogen uit, waarvan er vier werden opgevoed door hun moeder. De jonge vrouwtjes lijken ervaring op te doen in het broeden en grootbrengen, zodat er vier jongen succesvol zijn grootgebracht door de ouders!

Op het moment van schrijven vliegen er zeven gezonde jongen rond in hun eigen voliëres! Weltvogelpark Walsrode is hier erg trots op en we hopen natuurlijk dat onze inspanningen om deze kleine vogels te kweken in de toekomst succesvol blijven.

Volière

van de maand

Mijn naam is Jan Oldenzeel, wonende te Lelystad

Na 35 jaar bouwondernemer te zijn geweest (tot vier maanden voor m'n 66e jaar) kwam ik in een moeilijke fase terecht. Wat nu?

Ik heb toen bij mijn burens een volière gebouwd en als dank kreeg ik een kleine staande volière van hen terug. Ik dacht toen: "Wat moet ik ermee?"

Toch was dit het begin van een nieuwe hobby. Na twee en een half jaar heb ik nu een volière van 6 meter en een complete vogelschuur met binnenvolière en 14 kweekkasten.

Ik kweek 6 soorten kanaries en ik hoop in oktober met harlekijnkanaries naar de tentoonstelling te gaan. Het is nu een uitdaging voor me waaraan we veel plezier hebben! <

De rood schimmel kleurkanarie

Uit de benaming rood schimmel wordt meteen duidelijk, dat dit een schimmelvogel is met de roodfactor. Deze kleurslag komt dus tot stand door het roodbezit in de bevedering en het schimmelbezit. Een schimmelvogel heeft een vrij lange bevedering. (Voor de lengte van de veren verwijst ik u naar het artikel "Gele dan wel rode kleurkanaries", in OV 8 – 2013). De kleur zal niet doorlopen tot in de topjes van de lichaamsbevedering en de vleugel- en staartpennen, waardoor lichte randjes ontstaan. Dit is het schimmeleffect. Bij een intensieve vogel komt dat niet voor, waardoor de kleur dieper wordt en helemaal doorloopt tot in de topjes van de lichaamsbevedering en van de vleugel- en staartpennen. De rode kleur zal over het gehele lichaam zuiver, maximaal diep rood en egaal van tint moeten zijn. Ook moeten de vleugels en staart maximaal doorgekleurd, tot en met het einde van iedere pen zijn. De grote pennen mogen iets lichter dan de lichaamsbevedering zijn. Om dit te bereiken is het van groot belang, dat de vogels het vermogen bezitten om de toegediende kleurstoffen om te zetten in de bevedering. Hierbij let men vooral op de bevederingslengte. De bevedering of hoordelen mogen tevens geen melanine laten zien. De poten moeten vleeskleurig en de snavel en nagels hoornkleurig zijn. De rode kleur in de bevedering komt tot stand door toediening van kleurstimulerende stoffen, die het rood bevorderen. Wanneer u dus prima schimmel- en rood intensieve vogels wilt hebben, moet er wel een degelijk kleurvoer, in welke vorm dan ook toegediend worden. Dit moet zorgvuldig gebeuren, we geven altijd in dezelfde hoeveelheid, vanaf de dag dat de pop haar nest bouwt tot en met de dag dat vogels uitgeruid zijn.

Samenstellen fokparen

Bij het samenstellen van de fokparen raad ik u aan rood intensief x roodschimmel of

andersom. Echter nooit roodschimmel x roodschimmel dit geeft alleen maar narigheid. Ten eerste krijgen we vogels met een veel te lange bevederingslengte. Ja, we hebben op het oog zware schimmelvogels, maar die in de flanken toch wel een erge losse bevedering bezitten. Dus geen vogel die hoog in de punten zal komen. In de standaard lezen we immers dat schimmelvogels een heldere korte en gelijkmatige schimmel op de bevedering moeten tonen. Ook staat er: is de schimmel te lang of te kort of is er sprake van een onregelmatige verdeling, zal er naar gelang de ernst van de afwijking punten in mindering worden gebracht, met een minimum van 2 punten. Er schuilt nog een ander gevaar lumps genaamd op de loer, maar daarover leest u verder in mijn artikel meer over. Ook de paring intensief x intensief is af te raden, zeker voor de beginnende kanariefokker. Vaak geeft dit een lethale werking van de intensiefactor. Dat houdt in dat het aantal jongen beduidend minder zal zijn. Ook bij de lethale werking sterven de jongen al vaak af in de kiemel. Echter als een rood schimmel- of rood intensieve kleurkanarie nagenoeg voldoet aan de standaardisen en waarop nauwelijks iets is aan te merken, hebben we een bezienwaardige en prachtige vogel.

Wat is lumps en wat is de oorzaak daarvan

Lumps is een veer die niet door de huid kan dringen, en daardoor zich in de huid blijft ophopen. De veer zit als het ware in een kalkachtig knobbelje vergroeid in de huid. Herkenningpunten zijn dan ook de bultjes, ja zelfs buiten onder de bestaande veren van de vogel en aan de oppervlakte van de huid. Het lijken net ingegroeide veren die later knobbeljes worden, deze zien er wat wit kalkachtig uit. Ook komen ze voor op de inplantbasis van de vleugel- of staartbevedering, maar ook op de stuit zien we ze ontstaan als grotere knobbels. Lumps gaat niet uit zichzelf weg, en meestal als je de lumps laat zitten wordt deze steeds erger. Zoals ik al eerder aangaf is de oorzaak hiervan meestal een verkeerde koppeling van de vogels, dus schimmel x schimmel geeft een vrij lange bevedering, paart men het volgende jaar de vogels met de al veel te lange veren weer met elkaar dan is het vragen naar lumps. Dus oorzaak nummer 1 is meestal de verkeerde koppeling van vogels onderling met een te lange bevedering. Als de lumps minimaal (grote knobbels zijn niet te behandelen) aanwezig is op de schouder of vleugelinplant, ja zelfs op de stuit, dan kun je voorzichtig het knobbelje links en rechts met de vinger op en neer halen en af en toe een rollende beweging er overheen halen. Je zult merken dat het veerknobbelje los komt en kun je het verwijderen met een lichte trekbeweging. De wond zal iets bloeden en moet gelijk met jodium behandeld worden, daarna zetten we de vogel apart. Ik raad u af om de vogel later weer in te zetten voor de fok. Ook is het geen tentoonstellingsvogel meer, want er zal altijd een blijvende schade van de bevedering te zien zijn, dus zal hij niet gekeurd worden.

